Anul II. — Nrul 47 | Prețul unui exemplar **4** Lei. | Timișoara, 18 Noembrie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. **A. C. CUZA**

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Redacția pentru jud. Severin: D. Asandi redactor Lugoj.

P. S. S. Dr. Grigorie Comșa in Jugoslavia

P. S. S. Grigorie, episcopul misionar al Aradului a trecut în 2 Nov. frontiera prin punctul Cruceni, însoțit de următorii domni:

Arhim. P. Morușca, cons. ep. M. Păcățianu, prot. Dr. St. Cioroianu, prof. teol. Dr. Gh. Popovici, cons. cult Const. Popa, deputații sinodali Dr. P. Obădeanu și Dr. D. Chiroiu, și diaconul Ig. Raica.

Prima vizită canonică a avut loc în comuna **Sarcia-română,** unde P. S. S. a fost primit de o mare mulțime de popor, cu urale de bucurie și cu o ploaie de flori.

La ora 5 p. m. vizitează comuna **Ecica-română** unde este primit cu călăreți. Părintele Istrate (Vechiul Regat) îl salută în mod mișcător.

Dela Ecica-română episcopul Grigorie, însoțit de către arhim. P. Morușca, a trecut la Becicherecul-mare, unde a făcut o vizită d-lui Raits ,jupanul (pref.) districtului Belgrad, iar de aci și-a continuat călătoria spre **Clec.**

Aci, deși numărul credincioșilor ortodoxi e foarte mic, iar biserică nu este, episcopul s'a oprit în fața primăriei, unde era așteptat de către credincioși cari i s'au prosternat și îi sărutau poala hainei de către autorități și păr. Raichiciu, dela Iancahida.

După o mișcătoare vorbire, episcopul părăsește comuna în uralele nesfârșite ale poporului, care plângea...

La **Iancahida** i s'a făcut o strălucită primire, aici este salutat și de preotul unit Crașovanu.

La **Toracul mic** a fost primit de un mare număr de preoți, coruri, călăreți și un imnes număr de popor.

P. S. S. Grigorie, a rostit o cuvântare, care o reproducem în întregime, la finea acestui articol.

Serbarea a fost înălțată mult prin faptul că episcopul a cununat aici o tânără pereche, rostind o însuflețită cuvântare.

Duminecă dim., la orele 9, episcopul Grigorie sosește în puternica comună românească **Toracul-mare,** unde este întâmpinat cu un entuziasm indescriptibil.

In pompoasa biserică, cu altarul din marmoră roșie, după vorbirea păr. Pinteru, episcopul rostește o strălucită cuvântare, care a mișcat inimile și a produs o profundă impresie în popor, îndemnând tineretul să lapede luxul și să conserve portul românesc.

In ziua de 5 Noembrie c. episcopul Grigorie a vizitat minuscula parohie **Ruseni.** La intrarea în comună, poporul, preoții români și preotul romano-cat. Palfy au făcut o primire impresionantă.

Intr'o bisericuță, care are aspectul unui morman de ruine, o slujbă dumnezeiască a fost oficiată de păr. Andru. Sf. Sa face o impresionantă expunere, amintind, că avem aci 273 credincioși ort., față de 3442 rom.-cat. și 1480 sârbi. **De 7 ani de zile, oamenii mor necuminecați și neprohodiți, nou-născuții cresc și ies în lume nebotezați, tinerii se căsătoresc fără binecuvântarea preotească, de oarece parohia neavând sesiune parohială și mijloace materiale, nu poate susține un preot-paroh.**

Pe altarul din scânduri, la care de 7 ani de zile nu a servit încă preot, — un potir, datând din anul 1614 și purtând inițialele F. G. S., — îndeplinește cu credință misiunea străjerului neadormit al românisumlui în Banatul robit.

Sub puternica impresie a acestei descoperiri, **Episc. Grigorie a rostit o zguduitoare cuvântare.**

Au plâns cu glas, și episcopul și poporul. Vibranta voce a episcopului se înneca și rostea cuvintele în mod sacadat, într'o atmosferă de nespusă jale și plâns.

De aici, episcopul misionar s'a abătut pela Chichinda mare, unde a vizitat pe episcopul sârbesc, Dr. Leitiss, care la primit în mod foarte călduros. De aici a plecat spre punctul Jimbolea, unde a intrat în țară.

Cuvântarea

P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului ținută în zilele de 2 și 4 Noembrie 1928 în bisericile ortodoxe române din Sarcia-Română și Toracul-Mic (Jugoslavia)

Prea iubiții mei fii sufletești,

Un mare învățat englez cu numele Livingstone istorisește că făcând o călătorie în Africa locuitorii Negri de acolo i-au făcut o primire dintre cele mai frumoase. Deși ei erau păgâni, duceau bucate în chip de dar și le dăruiau lui Livingstone și însoțitorilor săi. Cei cari duceau darurile spuneau că nu pot îngădui ca să treacă streinii prin comunele lor fără să-i cinstească cu ceva.

Dacă ați fi ieșit întru întâmpinarea smereniei mele cu toate bogățiile lumii acesteia, ele nu ar avea nici o valoare în fața bucurie sufletești ce o simțesc când mă văd în mijlocul vostru. Căci eu nu vin ca strein, ci ca Părinte în mijlocul vostru, iar voi primiți pe trimisul lui Hristos în mijlocul vostru. Nu m'a trimis vre-un împărat al lumii acesteia la voi, nici vre'un om bogat, ci dragostea ce o am pentru mântuirea sufletelor voastre.

Deci mare bucurie am că m'a învrednicit bunul Dzeu să vă cercetez și pe voi. Un mare învățat a scris o carte întreagă despre bucurie. El zicea că atunci când ia condeiul în mână să scrie cuvântul bucurie, i-se părea că o ceată de copii sglobii — cu ochi negri și albaștri, — îi strigă necontenit: dă-ne nouă bucurie cât mai multă!

Ați dori să știți care era simțământul meu, când m'am gândit mai întâi ca să viu la voi?! Imi desvelesc sufletul ca să cunoașteți simțămintele ce mă stăpâneau atunci! Știați că Eu cercetez pe toți credincioșii mei din țară și Mi-se părea că ziceți: ce am greșit noi că P. Sfinția Sa nu vine și la noi? Simțeam o mustrare în conștiința mea, care-mi zicea: Fă-le și lor bucurie. Am venit deci să vă fac bucurie curată însă văd că și mai mare este bucuria ce mi-o faceți voi! Căci văd cu câtă dragoste mă primiți. Văd curățenia sufletelor voastre, văd încrederea ce o aveți în purtarea de grije a lui Dumnezeu și aceasta face mai mult decât orice comori ale lumii, căci, zice Sf. Pavel „Dzeu poartă toate cu cuvântul puterii sale" (Ebrei 1. v. 3).

Ah, iubiții mei lăsați-mă să mă bucur că Duhul lui Dzeu locuește întru voi. Lăsați-mă să am bucurie că vă închinați și cântați cu smerenie aceluiaș Dumnezeu care V'a ocrotit până acum. Plin este sufletul meu, plin este de bucurie că dacă aveți păcate le mărturisiți preotului și luați alinare sufletească. Când vă împărtășiți cu trupul și sângele Domnului sunteți una cu toți frații noștri de un sânge și de o lege!

Deci să nu salte inima mea de bucurie, văzând că bolta ceriului este mai largă decât granițele puse de omenești? Cum să nu mulțumesc lui Dumnezeu când văd că deși după graniță sunteți despărțiți de noi, — părintele ceresc V'a pus sub ocrotirea unei stăpâniri și a unei națiuni de o credință cu noi toți??

Aveți deci încredere că în mândra țară a Sârbo-Croato-Slovenilor veți putea cultiva pe mai departe gândurile, simțirile voastre, închinarea și florile scumpe ale sufletelor voastre. Aveți încredere în Dumnezeu, care face ca după legi vecinice să treacă soarele și să se cufunde în noapte; țineți seama că după legi vecinice înflorește primăvara că apoi să vină toamna și iarna. Țineți seama că Cel ce face să înfloarească trandafirul, va înflori totdeauna și sufletul vostru.

Numai cu această încredere veți putea fi statornici în credință. Incredeți-vă în Dumnezeu care a ajutat strămoșilor noștri să fie tari în credință.

Constantin Brâncoveanu când a văzut călăul înaintând spre el, cu iataganul în mână, și a înălțat ochii către cer și cu glas înduioșetor a spus: Frații mei! iată toate avuțiile și orice am avut am pierdut, să nu pierdem însă sufletele! stați tare și bărbătește, dragii mei! Și nu băgați în seamă moartea. Priviți! Hristos, Mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi, și cu ce moarte de ocară a murit. Credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici nu vă clătiți din credința pravoslavnică pentru viața și lumea aceasta. Feții mei! încă odată vă zic, stați cu curaj: Am pierdut tot ce avem în această lume: cel puțin să ne mântuim sufletul și să ne spălăm păcatele cu sângele nostru!"

Brâncoveanu cunoștea vorbele cărții sfinte: „Căci va vrea să-și mantuiască sufletul îl pierde pe el; iar cine își va pierde sufletul său pentru Mine îl va afla. Că ce va folosi omul, de ar dobândi lumea toată iar sufletul îl va pierde? sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său" (Mateiu 16, v. 25—26).

Prin anul 1745, pe timpul împărătesci Maria Terezia într'un sat de lângă Sibiu, se duse un funcționar împărătesc spre a porunci Românilor să se unească, dar atunci se sculă un român și zise: „Acest cojoc, care-l am pe mine, e acum al meu. Dar daca ar vrea să mi-l ia crăiasa îl dau cu acestea slabe mâni și picioare și cu trupul meu am lucrat zi și noapte, ca să plătesc porția. Ele sunt ale crăiesei și de ar vrea să mi le ia nu am ce face. Dar nu am decât un suflet, pe care eu îl păstrez pentru Dumnezeu din cer și nici o putere omenească nu-l poate îndoi".

In anul 1747 Românii din Făgăraș scriu către patriarhul din Carloviț că sunt gata a suferi și mucenicie pentru credință. Ei se roagă de patriarhul sârbesc să-i ajute contra uniților și zic: „Că noi, dintru începutul credinței noastre, cu moșii, cu părinții noș-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Contribuții

a demascarea ființiei și secretelor Franc-masoneriei

de: **Romulus Damian**

Fără îndoială că multe milioane de oameni își închipuesc Franc-masoneria ca o asociație umană ideală, în care deplina libertate de gândire și morala sunt expresiunea desăvârșită a bunurilor sufletești, iar scopul ființiei de a înobili sufletul înălțând morala adepților, — ca drept supremă mulțumire a omului pe pământ.

Cele mai cunoscute cuvinte de ademenire la introducere sunt: „deplină toleranță, libertate nemărginită, egalitate sfântă și fraternitate dulce". Evident că asemenea formule, concepute și prezentate ca un bine suprem și în adevărul lor real, sunt primite de oricine cu brațele deschise.

Astfel concepute și privite, lojele franc-masonice să bucur de bună reputație. Ba mai mult, prin o caritate foarte prudent exercitată și prin păstrarea perfectei discrețiuni asupra vieței interne, câștigă din ce în ce mai mult. Pe lângă acest mister ce provoacă și atrage pe curios, — și care om nu e curios, — lojele mai dispun și de toată îndemânarea pentru întărirea felului de demnă viață dintre frați, dovedind întotdeauna pietate, gratitudine și tot sprijinul acțiunei lor. Așa dar franc-masoneria, din aceste puncte de vedere privită, pare a reprezenta sâmburile burgheziei morale, menit a ține viața noastră socială și publică în domeniul binelui și mulțumirei. Și dacă mai adaogăm că franc-masonii să mai bucură și de crezarea oamenilor din afară că ei reciproc să sprijinesc și să ridică, că nici „unul dintre ai lor" nu rămâne fără sprijinul de care are nevoie, atunci foarte lesne ne explicăm simpatiile și considerațiunile pe care le întâlnesc pretutindeni, și ne apar tot mai evidente convingerile dece din toate părțile lumei să grămădesc oameni, — nu tocmai dintre cei de rând și fără pregătiri serioase, — în fața acestei organizații secrete, dela care așteaptă mântuire sufletească și fizică. Și chiar visătorii după alte idealuri sufletești, nemai găsind mulțumiri în vechile forme de credințe religioase față de biserică, sunt acei cari văd noul templu în lojele franc-masonice, după a căror paravan misterios cred ascunse marele taine a unei alte vieți și drumul de deslegare asupra lămurirei după care aleargă. Insă dacă dranc-masoneria ar fi într'adevăr ceace pare în mintea câtorva dornici de mai multă lumină, cine nu ar prețui-o și cine nu ar binecuvânta-o? Și cine ar îndrăsni să ridice glasul contra celor ce, — mânați de instinctele lor pentru necunoscutul „mai bine", — cu pași grăbiți aleargă după acest „necunoscut mai bine"?

Asupra acestui „necunoscut mai bine" a căzut însă în timpurile din urmă foarte multe umbre sinistre, pline de rău. Căci azi e perfect dovedită principala vinovăție a francmasoneriei universale la războiul mondial. E constatat că toate planurile au pornit din templul ei, și e definitiv, — și incontestabil, — stabilit că ea prin organizațiile sale oculte, răspândite asupra întregului univers, a furnizat materialul aprinderei patimelor de ură și vrajbă între popoare, punând pe oamenii săi în fruntea cârmuirei de state, și apoi milioanele de soldați în marș, cu scopul de a nimici pe un singur dușman, — pe poporul creștin ce posede arma cu care pătrunde în toate și pretutindeni: „în biserică, în iesuitism, în iudaism sau franc-masonerism".

Dar să poate presupune asemenea monstruosități despre franc-masonerie?

Desiugr că oamenii caritabili și de treabă sunt, — și rămân, — profund surprinși auzind aceste acuzații, iar scepticii și curagioșii cer dovezi. Căci cum să poate ca franc-masoneria să fie altceva decât omni-împăciuitoarea asociație a umanității și binelui?!

Inainte de toate însă să ne întrebăm: „Dacă această asociație dorește numai binele tuturor, înfrățirea tuturor popoarelor, răspândirea de lumină sufletească și de nobilă morală, ba și victoria „dreptății" pe toate căile, atunci dece să ascunde în adâncimea misterului? Ce are de ascuns dacă într'adevăr, și de fapt, **propagă și dorește numai binele?"**

tri neam pomenit întru dreapta dogmă a proslavnicei noastre credinţe a sfintei biserici a răsăritului a legii greceşti, drepţi, nestrămutaţi neam ţinut credinţa noastră şi deacum înainte iar rugăm pe milostivul Dumnezeu, ca să ne întărească mintea şi inima şi gleznele picioarelor noastre, ca să nu ne clătim sau să rătăcim din puterile sale întărindune, neclintiţi să rămânem de supărările celor ce să ostenesc asupra turmei sale".

Dar, iubiţii mei, statornicia în credinţă nu se mărturiseşte numai cu buzele, ci şi cu faptele.

Ascultaţi poruncile divine şi cele bisericeşti. Fiţi milostivi, cum erau strămoşii. Dacă vedeţi ranele cuiva să căutaţi să le vindecaţi, căci aceasta încă înseamnă statornicie. Când le vezi crede că ele sunt dureroase şi ajută pe cel ce sufere, căci vai de cel ce vede şi nu crede.

Doi creştini în Duminica Tomei veneau dela biserică spre casă de odată auziră vaiete într'o căsuţă săracă. Intrară. Femeia zăcea bolnavă iar copii cereau pâne şi nu primeau. Unul din cei doi oameni era bogat dar n'a dat ajutor. Când eşiră cel mai sărac zisă către bogat, ai văzut suferinţa şi nu te-ai milostivit. Vai de cei care văd dar nu cred. In felul acesta strigă, biserica prin smerenia mea şi către voi: Vai dacă vedeţi că biserica are nevoie de jertfe şi nu jertfiţi. Vai dacă vedeţi concubinajul că este o ruşine şi nu chemaţi ajutorul lui Iisus asupra căsniciei voastre. Voi, dacă vedeţi că la nunta din Cana era chemat şi Iisus, dar nu credeţi că şi la căsătoria voastră trebue să fie de faţă. Voi dacă ştiţi că Hristos a zis: „Lăsaţi pruncii să vină la Mine, iar familiile voastre nu lăsaţi să vină"!!!

Dar Smerenia Mea am credinţa sigură că voi, iubiţii mei, veţi trăi creştineşte. Vă rog să aveţi pururea dragoste între voi. Inainte cu 1800 ani trăiau în Tara Grecească doi prieteni buni: Bast fu ucis de un leu, dar încă unul către altul: nimic nu ne va despărţi pe noi, în viaţă. Intr'o zi se duseră la vânătoare de lei. Bast fu uchs de un leu, dar încă înainte de moartea lui, prietenul său Velit să dete jos de pe cal ca să-l apere. Fu şi el omorât, dar a rămas şi în moarte prieten cu tovarăşul său.

Să vă păstraţi limba, portul şi datinile strămoşeşti. In anul 1918 pe străzile oraşului Timişaora un soldat negru din armata franceză privea ca la o minune la casele înalte din Timişoara. E întrebat de un trecător: Aşa-i că-i frumos în Timişoara? Şi soldatul zise: Este frumos, dar mai frumos este la noi în Madagascar în Africa. — De ce? — întreabă trecătorul? — Pentrucă acolo am cu cine să vorbesc în limba mea.

Ce frumoasă este întâmplarea aceasta. Ştia şi bietul african că având în vedere scopul limbii — omul are dreptul firesc să-şi exprime simţemintele şi dorinţele în limba maice sale. Limba este glasul sufletului. Când va înceta acel glas, este semn că a încetat viaţa sufletului.

Şi mai este ceva ceeace voiesc a vă spune acum. Este datoria ce o aveţi cu toţii către M. Sa Regele Alexandru al Iugoslaviei, către Dinastia şi Ţara mândră a Iugoslaviei. Prorocul Ieremia zise odinioară Evreilor duşi în Babilon. „Şi cântaţi pacea ţării la care v'am înstreinat pe voi şi vă rugaţi pentru locuitorii ei către Domnul că întru pacea lor va fi pace vouă" (29. v. 7).

Ascultaţi cuvintele Sf. Apostol Petru: „Supuneţi-vă la toată stăpâneasca zidire pentru Domnul: ori împăratului, ca celui ce este mai pre sus, ori domnilor, ca celor ce sunt de împărat trimişi spre izbânda făcătorilor de rău şi spre lauda făcătorilor de bine ,(I. Pefru, 2. v. 13—14). Ascultaţi povaţa Sf. Apostol Pavel": să faceţi rugăciuni, cereri, făgăduinţă, mulţămită pentru toţi oamenii, pentru împăraţi şi pentru toţi care sunt în deregătoiri, ca să petrecem viaţă lină! (I. Timotei 2. v. 2).

Iar acum iubiţii mei, vă las sănătoşi împărtăşindu-vă binecuvântarea mea arhierească. Cu sufletul, cu gândul meu voiu fi pururea la voi. Iuliu Cesar trecea odată cu luntrea peste un râu vigelios în vreme de furtună. Luntraşul îşi pierdu nădejdea, dar împăratul zise: ,Până când Cesar este în luntrea ta să nu ai nici o teamă". Eu vă zic vouă: Până când Hristos este în inimile voastre, veţi fi fericiţi, căci zice Isus: „Iată eu cu voi sunt până la sfârşitul veacului. Rămân cu voi preaiubiţi mei iubiţi care vă vor mângâia până la cea din urmă suflare a vieţii voastre Amin.

*

Istovit de puteri s'a reîntors episcopul misionar după o muncă titanică de câteva zile, în care a adus un enorm serviciu cauzei naţionale româneşti, — serviciu pe care diplomaţia română, nici cu jertfe de miliarde Lei, nu ar fi fost capabilă s'o aducă. La sacrificii se cere un suflet mare, iar acest suflet nu se poate cumpăra cu bani.

Păcat de neiertat apasă conştiinţa acelor egoişti, cari nu l'au chemat să viziteze şi comunele din sudul Banatului sârbesc, unde ar fi sădit aceaşi încredere şi speranţă în viitorul neamului nostru de martiri.

Prea Sfinţite Părinte Grigore, pentru serviciile extraordinare aduse cauzei româneşti, „Liga Apărării Naţionale Creştine" Iţi exprimă cele mai umile mulţumiri şi roagă pe Atotputernicul să-ţi dea sănătate şi viaţă lungă ca să poţi răspândi cuvântul lui Hristos spre folosul neamului românesc, iar Duhul Sfânt să lumineze mintea şi să întărească inimele celorlalţi epscopi, ca să vadă adevărul şi să-Ţi urmeze exemplul. Intru mulţi ani Stăpâne!

A. Tieranu

Provocările ziarului „Déli Hirlap"

Ziarul „Déli Hirlap" are din ce în ce o atitudine mai provocătoare faţă de tot ce e românesc. Articolele lui veninoase nu sunt scrise cu scopul de a apăra pe conaţionali, ci cu scopul ca prin ori şi ce căi să ne ponegrească în străinătate. Colaboratorii acestui ziar iau faţiş rolul de organ al sentimentelor şi gândurilor celora dela Budapesta, apărând până şi spionajul ungurilor exercitat la noi în ţară. Jafurile comise de conaţionalii lor, sunt apărate cu îndârjire, atăcând în acelaş timp cu cea mai înverşunată furie pe Românii care îndrăznesc a demasca pe hoţii din tagma lor.

Se obsearvă de mult acest sistem adoptat de ziarul „Deli Hirlap" care speculează sentimentele ungurilor, ce mai speră într'o reînviere a împărăţiei ungare. Aci dealtfel, stă şi secretul tirajului său. Prin articole cu o tendinţă binelămurită astăzi, ziarul clujan toarnă petroleu pe focul altarului revizioniştilor unguri. Kuban Endre nu se ruşinează a se desminţi. „Deli Hirlap" este zilnic oglinda acestui suflet de agitator. De sigur, că profită de toleranţă prea mare a Românilor. Pe d-l Kuban Endre îl doare foarte mult situaţia normală pe care a apucat Societatea U. D. R., în favoarea statului şi muncitrimii române.

Nu vreau să polemizez cu un ziar la carele colaborează un om de speţa lui Kuban Endre, ci voiesc a restabili numai adevărul, la acuzele lui calomnioase îndreptate contra conducerii acestei societăţi.

In numărul din 23 a lunei Octombrie a. c., Kuban Endre s'a crezut îndreptăţit a se războ din nou cu funcţionarii superiori ai Direcţiunea Superioară. Intr'un articol publicat în acest număr, Kuban Endre fără ruşinare atacă cu o furie nespusă pe d-nii ingineri Ghenea şi Georescu, invocând fel de fel de minciuni grosolane, la adresa acestor doi ingineri români.

Se acuză aceşti doui ingineri români, că ei ar fi cauza concedierilor din ultimul timp. Să mai spune că d-l inginer Ghenea, ar avea doi informatori, cari raportează în fiecare zi despre cele văzute şi auzite în fabrici. Şi că funcţionarii technici şi adtrativi s'ar fi prezentat d-lui Director Superior Agripa Popescu, amenin̦ând că, dacă acest fel de spionaj nu va înceta îşi vor da demisia.

Tot în acest număr al ziarului „Deli Hirlap" se mai spune că d-l inginer Gane este plecat în voiaj de studiu prin Germania, unde ar studia şcoalele de ucenici a unor uzine mai mari, arătând totodată că, acest voiaj de studiu n'ar avea nici un rost, deoarece uzinele Reşiţa îşi au de mult şcoala lor de ucenici, care şcoală a fost condusă de către inginerul ungur Szabo, şi care şcoală a făcut educaţia a mii de muncitori inteligenţi.

Se mai acuză d-l inginer Ghenea că, ar fi pus pe mulţi muncitori pe stradă din locuinţele Societăţii.

La aceste acuze calomnioase ale lui Kuban Endre, deşi nu fac parte din angajaţii Societăţii U. D. D., ci ca unul carele îmi iubesc Neamul şi Ţara, ţin să răspund următoarele:

1. Concedierile sunt foarte în conformitate cu Regulamentul şi interesele ţării. S'au concediat oameni cari şi-au împlinit limita de vârstă şi aceia cari deoparte n'au fost capabili de a conduce munca încredinţată lor, dealtăparte că n'au cunoscut limba statului nici după 10 ani de dominaţie românească. Aş dori să ştiu că în care ţară se tolerează acest sistem pretins de Kuban Endre, ca maestrul ori şeful de atelier să nu cunoască limba statului. Nu cumva doresc domnii dela „Deli Hirlap" ca muncitorii Români să înveţe ungureşte? fiindcă d-l şef, ori maestru nu ştie românește? Să încerce acest lucru în una din uzinele din Ungaria. îl asigur că maestru carele nu va şti ungureşte va fi dat în prima zi afară şi nu după 10 ani ca la noi.

Cine sunt oare domnii concediaţi cari n'au vrut să înveţe limba statului? Funcţionarii fostului stat maghiar, cari n'au voit să depue jurământul de fidelitate către statul Român, şi cari şi-au găsit refugiul la Societatea Reşiţa, unde au căpătat plăţi grase, ca să poată face politică de iredentism. Până la reorganizarea acestei Direcţiuni sperioare, Românii foarte greu puteau intra în fabrici.

Funcţionarii technici ameninţă cu demisia dacă spionajul nu va înceta. Cred că acesta nu-i spionaj, ci un simplu control, şi cine nu se lasă să fie controlat, se teme că numai poate fura. In ce priveşte demisia, cred că se va primi, şi prin demisia acestor elemente, Societatea nu va pierde nimic.

In ce priveşte şcoala de ucenici o pot spune că, Societatea până în anul 1921 n'a avut şcoală ind. propriu zisă. Abea în anul 1921 s'a înfiinţat această şcoală, la insistenţa şi în prezenţa d-lui Director General al învăţământului muncitoresc Stavri Cunescu.

Cum a funcţionat această şcoală până la încredinţarea ei d-lui inginer Ghenea, o pot spune organele de control din învăţământ, precum şi Domnii Gh. Molin şi Trandafir Lugojenel, cari au făuct examenele de fine de an în mai mulţi ani în caliate de exmişi ai Ministerului Muncii. O pot spune şi ucenicii români, că la cursuri au fost mai mult fără profesori, decât cu profesori, rămânând ore întregi fără educaţie, lăsaţi în grija unui pompier. Partea mare a profesorilor o formau minoritari, cari nu stiau un singur cuvânt în limba română.

Trec acum la proporţia elevilor români, faţă de minoritari. Din 600 elevi, numărul elevilor români, se ridică la 20—30 elevi, în anii 1921—1927. Pot afirma că şcoala de ucenici de sub conducerea d-lui inginer Szabo, era numai o formalitate, fără ca ucenicul să se aleagă cu ceva. Dacă un ucenic dorea să înveţe vr'o meserie, trebuia, după ce era eliberat de calfă, să meargă încă un an doi la un maestru particular.

Referitor la locuinţe, se zice în ziarul „Deli Hirlap" că d-nul inginer Ghenea ar dispune în mod dictatorial de locuinţele Societăţii, şi că ar fi scos muncitorimea din locuinţe, punându-o în stradă. Aceste aserţiuni sunt simple invenţii. D-l Ghenea va fi văzut marea nedreptate ce s'a făcut Românilor cu repartizarea locuinţelor şi la tot cazul că a avut şi ei dreptate a pretinde ca aceleaş locuinţe pompoase de care se bucură domnii minoritari au tot dreptul a le ocupa şi românii. Dealtcum biroul de repartizare al locuinţelor nu-l conduce d-l inginer Ghenea ci d-l inspector Cimponeriu.

Pe vremea când atotputernicul dictator era d-l inginer Neizinger, să se spună câte familii româneşti au avut locuinţe, afară de lingăi, cari nici azi nu se pot despărţi de aceşti duşmani ai Neamului Românesc. Câţi ingineri Români, măeştrii şi muncitori au fost siliţi a locui în case particulare nehigienice şi murdare. O pot spune d-nii Popa, Anţilă, Bojicnă şi toţi inginerii români, chiar şi d-l inginer Ghenea.

Tot acest ziar să află chemat a spune că de ce oare se zideşte locuinţă pe seama Directorului Superior? D-l Balint nu locueşte oare în vilă? şi încă ce vilă. Da! D-lui Balint şi celorlalţi minoritari le trebuesc locuinţe bune, birouri luxoase, cu covoare persiane, pentru Români e bun orice. Da! la d-l Director Superior nu vei vedea covoare şi mobile luxoase în birou, pentrucă d-l Popescu este modest, corect şi cinstit în procedura d-sale.

Răspunzând minciunilor grosolane publicate în ziarul „Deli Hirlap" întreb acum că până unde merge îndrăsneala acestor uzurpători ai Neamului românesc. Ce vor ei? Să ne mai domineze pe noi, pe pământul nostru stropit cu sângele străbunilor noştri şi a eroilor, cari şi-au dat viaţa pentru înfăptuirea idealului naţional? Voi strigaţi ordine! Ori această atitudine nu seamănă cu a unui hoţ care după ce şi-a despoiat victima, doreşte a-i impune a-l crede onest şi în drepturile sale când l'a jefuit?! Nenorociţilor! Nu vedeţi, că numai voi aţi răsturnat adevăratele baze sociale şi aţi înlocuit egalitatea cu imperiul nedreptăţii şi impilărilor! Eată cine sunt strănepoţii Hunilor! Oamenii cari doresc a trăi din teroare, subjugând popoare şi trăind din sudoarea lor. Această stare creeată de voi şi nu de Dumnezeu este precară. Inzădar veţi mai încerca a Vă agăţa de dânsa, căci nu vă va mai succede. A lupta contra naturei este o absurditate, iar voi când veţi striga cu disperare norodului ce se deşteaptă, înzădar veţi stoarce sudori de sânge pentru a potoli marea ce va cere neîncetat răsbunarea dreptăţii şi când totul s'a descărcat, nu veţi mai avea loc de vieţuit pe acest pământ carele nu este al vostru ci al nostru.

Voi voiţi să reacţionaţi pentru reînvierea imperiului unguresc? Trebuie s'o ştiţi însă că, reacţiunile s'au legănat întotdeuna pe un extern al iluziilor. Voiţi să vă legitimăm fărădelegile, voiţi să renunţăm la voinţa, demnitatea şi pământul nostru, pentru a ne domina voi cu sceptrul viciului şi intrigei? Aduceţi-vă aminte că sunteţi pe un tărâm falş şi când

---

Poate veţi răspunde că secretul misterios e o simplă strategemă de luptă, cu scopul de a atrage pe cei curioşi?! Dacă ar fi aşa atunci e demnă oare această strategemă unei asemenea nobile şi ideale asociaţii? Şi mai presus de orice, oare e necesară? Şi dacă într'adevăr nu are de ascuns nici un secret, atunci pentru care motiv cere asociaţia dela noul aderent jurământ înspăimântător, — ca spre pildă pe acesta:

„Eu N. N. mă supun pedepsei dacă nu mă ţin de cuvânt, să mi se ardă buzele cu un fier roşu, să mi se taie mâna, să mi se smulgă limba, să mi se taie grumazii şi să mi se spânzure corpul în una din logele fraţilor francmasoni, în vremea primirei şi **„prelucrării"** unui nou frate, servind de ruşine necredinţa mea şi de spaima celorlalţi. Corpul meu să fie apoi ars, şi cenuşa vânturată în aer, pentruca să nu rămână nici o urmă de amintire de trădarrea mea. Aşa să-mi ajute Dumnezeu şi sfânta sa Enanghelie".

Oamenii cari vor numai binele au oare nevoie de asemenea jurăminţi înspăimântătoare, pe care le pretind şi le depun francmasonii? Sunt oari în stare nobilii cugetători barem a să gândi la astfel de grozăvenii, necum a le profesa? Evident că nu! Cum însă francmasonii le profesează, resultă că ne găsim în faţa sediului de contradicţii enigmatice şi de mistere reale, pe care datori suntem a-le demasca, şi vi-le demascăm bazaţi pe următoarele fapte indiscutabile:

„Leagănul francmasoneriei îl găsim, mai cunoscut, în aşa numitele colegii de constructori zidari (architecţi) şi pietrari (sculptori) din vremea lui Numa Pompiliu, în anul 715 înainte de era creştină; — colegii pe care Numa Pompiliu le înmulţise sprijinindule cu toate puterile, şi care mai erau cunoscute şi sub denumirea de „Confraternităţi".

Asupra acestui fapt sunt de acord toţi autorii creştini, şi el e împărtăşit şi de un francmason român, de d-l C. Nicolau în scrierea sa: „Francmasoneria origina şi misterele învăţămintele sale", în care ni se spune despre aceste Confraternităţi următoarele: „Aceste colegii erau Confraternităţi arhitectice şi societăţi religioasă şi raporturile lor cu Statul şi Biserica erau hotărâte cu precizie de legi. Ele aveau cultul şi organizaţia lor proprie, bazate pe organizaţia arhitecţilor şi preoţilor dionisieni, ce le găsim multe secole înaintea acestei epoce în Siria, Persia şi India a căror grad de sublimitate ne este mărturisită de ruinele monumentelor".

Va urma

BCU Cluj / Central University Library Cluj

totul se descarcă în spinarea noastră, nu vi se cuvine pacea şi profanaţi cuvântul „ordine" ori de câte ori îl pronunţaţi.

Conţi, baroni, vechi şi noui şi nobili magbiari, voi care timp de 1000 de ani neaţi ţinut în sclăvie şi neaţi supt sângele, înfrăţiţi cu fii lui Iuda, voi care strigaţi ordine. şi voi care şi azi căutaţi să stricaţi şi să tulburaţi ordinea, pacea, voi cari şi azi protestaţi contra gliei noastre strămoşeşti, dată ţăranului cu drept de legalitate, voi cari aţi ţinut în sclăvie pe aceste fiinţe asemănătoare după chipul lui Dumnezeu şi cari erau doar fiinţe omeneşti ca şi voi, căutaţi a dărâma pacea pentru a domina din nou popoare, în baza legii de teroarere şi sclavism.

Reacţuinea voastră cu tot sprijinul lordului Rothermere jidănit, nu va succede! Sângele vărsat de eroii Neamului n'a fost şi nu va fi în zădar. Spiritele eroilor dela 1785 şi 1848, Horia, Cloşca, Cirşan şi Avram Iancu, au intrat în sufletele tuturor Românilor şi nu vor lăsa ca pofta voastră bestială să devie realitate.

Copii ai Naţiunei Române! Fiţi adevăraţi strănepoţi ai străbunilor voştrii. De sângele vostru, de virtutea şi înţelepciunea voastră să se lovească pofta călăilor, cari vor distrugerea noastră.

Afle dar impilatorii Naţiunei Române, cari doresc a creia o stare socială de sclavism, că opera lor nu este decât pânza păianjenului.

Triumful lor este un triumf precar. Incercările lor se vor lovi de vântul libertăţii şi va distruge tot mecanismul lor.

Domnilor ingineri români din Direcţiunea Superioară nu le putem spune altceva, decât, **să-şi ducă la îndeplinire opera începută, fiindcă aşa o reclamă interesele noastre româneşti. Boldurean.**

Potlogăriile dela F. S. S. R.

Mari lipsuri de bani din cassa forului suprem. — Pungăşiile sunt patronate de înseşi personalităţile oficiale

La Timişoara şi la Cernăuţi, scandalurile cu banii luaţi din cassa federaţiei şi mâncaţi fără vreun folos practic, pentru sportul românesc, sunt în toi. Toţi „oficialii" până mai ieri mână în mână, în ceeace priveşte metoda cea mai bună pentru jefuirea sistematică a banului sportiv, s'au despărţit.

Faimoasa „gaşcă" cu ramificaţii în toată ţara s'a destrămat.

Faptul acesta a intervenit brusc, nedând timp leprelor sportive pripăşite de nu ştim unde, să-şi formeze vreo scuză, vreo apărare cât de slabă.

Societatea aceasta de borfaşi ordinari, care avea sucursale în toată România sportivă, este spartă.

Şi odată cu spărtura ei, în Cetatea lui Bucur, au început să circule svonurile lipitorilor neprecaute.

Svonurile au fost luate mai întâi, cum zice o formulă comercială, sub „beneficiu de inventar".

Au fost controlate şi mare a fost stupefacţia când s'au putut vedea potlogăriile ce se săvârşeau, aci sub ochii noştrii, în capitala României sportive.

Indrăzneala cu care au operat aceşti banditi întrece orice închipuire. Cea mai fecundă minte nu-şi poate imagina abilitatea cu care s'a procedat.

Din casa Federaţiei la un control făcut s'a găsit sute de mii de Lei, lipsă. Lipsa banilor, nu este ceva ce trebue să mire. Dacă controlul acesta, era să fie făcut la timpul oportun, pungăşia aceasta era să fie demult descoperită şi gaşca desfiinţată.

Sumele încasate dela diferitele matchuri internaţoinale au fost „păpate" fără ca cineva din „gaşcă" să se revolte.

Nu s'a găsit nici un suflet, în această societate al cărei scop este irosirea tuturor surselor de venit ale sportului, pentru a pune piciorul în prag şi a denunţa opiniei publice, mârşăvia ce se comitea. Chefurile şi diferitele apetituri ale oficialilor noştri, au constat sportul românesc sume ce se apropie de milion.

Până şi notele croitorilor, pentru costumele, de ultima creaţie parisiană erau plătite aci, la Casa sportului român.

Nimic din simţimântul cinstei nu mai rămăsese în interiorul acestor suflete hrăpăreţe şi dornice numai de profituri. Nu întrebaţi sub oblăduirea cui se săvârşeau toate aceste acte ce frizează codul penal; răspunsul este vechi, invariabilul refren îşi are şi aci rostul. Oficialii ei înşişi şi între ei operau, aşa că controlul era uşor înlăturat.

Mai marii sportului, pentru a nu scoate cărbunele singuri din foc, şi-au tocmit oamenii, eternii trepăduşi născuţi servitori, linguşitori şi meşteri în figura cu mâna stângă.

Ceeace se întâmplă la Bucureşti, trebue sancţionat. Trebue să ştie odată lumea care ne mai onorează cu punga şi cu prezenţa reuniunile sportive ca banul lor nu servea intruşilor pentru desfătările lor nocturne şi nepotolite.

Trebue terminat, cât mai neîntârziat, cu această periodă de ruşine şi furt prin care trece sportul românesc.

Urgent, fără multe tergiversări sancţiunile trebuesc să lovească în plin.

Să se termine, odată cu şleahta aceasta, care trăeşte ca o lipitoare, de pe urma sportului.

Pungaşii n'au ce căuta în sport. Inchisorile noastre mai au rezervate câteva „fotolii" şi pentru ei. Vasnic.

Acest articol a fost reprodus din „Curentul", din 9 Nov. 1928, pentru a demonstra felul în care a fost administrată „Federaţia Societăţilor Sportive din România" F. S. S. R.

Gazeta noastră nu dă atenţie societăţilor sportive cari se ocupă numai cu football, fiindcă am constatat, că aceste societăţi nu au caracter naţional, iar membrii ei joacă pe teren cu toate haimanalele străine şi duşmănoasă românismului, numai de dragul aplauzelor tribunelor supraîncărcate de copii, jidani şi străini, cari adeseaori izbucnesc în entuziaste aplauze la adresa echipelor străine de neamul nostru.

Nenumărate sunt cazurile în cari aceste aplauze au jignit foarte grav demnitatea noastră naţională.

Dacă la acestea mai adaugăm şi cele cuprinse în articolul de mai sus, atunci onoraţii noştri cetitori vor înţelege, de ce „Svastica Banatului" nu dă atenţie acestul fel de „sport" internaţional şi suspect. A. T.

Onor. abonaţi

sunt rugaţi a achita

abonamentul

„Anumita chestiune" văzută in Franta

Rezumat după **G. P.** Tradus de **A. Lucaciu** student în Belgia

„Domnilor Deputaţi,

A. S. R. prinţul Carol mi-a trimis din Milan următoarea declaraţiune, scrisă în întregime şi iscălită de mâna A. S.

„Eu declar prin prezentul act, de a renunţa irevocabil la toate drepturile, titlurile şi prerogativele de cari în virtutea Constituţiei şi a Statutelor familiei Regale, eu am beneficiat până astăzi, în calitatea mea de Prinţ Moştenitor al României şi membru al familiei Regale.

Eu renunţ în acelaşi timp la drepturile pe cari legea ţării mi le acordă asupra fiului meu şi asupra bunurilor sale .

Eu declar — între altele — că eu nu voi avea nici o pretenţiune asupra drepturilor la cari eu am renunţat liber şi din propria mea iniţiativă şi eu mă angajez pentru binele tuturor de a nu intra în ţară în timp de 10 ani şi după expirerea acestui timp, de a nu veni fără autorizaţia Suveranului".

Milan, 28 Decembrie 1925.

Semnat: **Carol**
Prinţul României

„Domnilor Deputaţi,

Cu o profundă durere eu constat că este pentru a treia oară de când se găseşte la vârsta de om că, A. S. R. prinţul Carol nu vrea să îndeplinească datoriile ce lui îi revin de drept în calitatea sa de Prinţ Moştenitor şi, că, printr'o deciziune irevocabilă el cere a fi descărcat de această misiune.

In prezenţa acestei deciziuni pătruns de grijile de viitor ale ţării şi de interesele permanente ale Coroanei, cari sunt legate de el într'o formă aşa de neclintită, eu mă simt obligat de a Vă supune actul de renunţare a A. S. R. prinţul Carol, cerânud-Vă de a accepta renunţarea sa, după cum am acceptat-o şi eu, şi de a lua la cunoştinţă că: A. S. R. prinţul Carol a renunţat definitiv la succesiunea tronului României, la drepturile şi titlurile de cari el se bucura până în prezent, în virtutea constituţiei şi a Statutelor familiei Regale, în calitatea sa de prinţ Moştenitor al României şi membru al familiei domnitoare.

„Domnilor Deputaţi,

Drept consecinţă naturală a acceptării renunţării A. S. R. prinţul Carol, eu vă mai cer de a recunoaşte că succesiunea tronului României, revine de drept A. S. R. prinţului Mihai, descendent direct şi legitim în ordinul de primogenitură masculină a Dinastiei Domnitoare".

Semnat: **Ferdinand**

Câţiva oratori înscrişi la cuvânt — din toate partidele — asigură pe M. S. Regele de sentimentele lor de afecţiune şi simpatie în această grea încercare în care se găseşte ca Tată şi ca Rege, însă lederii partidului ţărănist şi naţionalist, spun că nimic nu justifică o formaţiune aşa de grabnică a unui Consiliu de Regenţă. La votarea pentru Regenţă ei sau abţinut însă renunţarea prinţului Carol şi proclamarea prinţului Mihai ca Moştenitor de Tron a fost votată cu o foarte mare majoritate.

Cum a primit ţara aceste evenimente? Bine şi cu calm. In 6 Ianuarie la Bobotează Regele fu aclamat în Bucureşti.

Guvernul a dorit înainte de toate de a impune tăcere în presă însă el s'a comptat fără adversari. Imediat după Adunarea Deputaţilor opoziţia a început una dintre campaniile cele mai dârze. **Lupta** organ naţionalist manifestă o vie părere de rău după prinţul dotat cu aşa de bune calităţi. Insă această campanie a fost **mai puţin pentru Carol** ca în **Contra lui Brătianu.** Căci partidul Naţional îşi dădea seama de defectele prinţului Carol: **„Noi recunoaştem — scrie un redactor de la Lupta — că noi am fost puţin îngrijoraţi de manierele, de felul său de a se amesteca în chestiuni unde el nu avea nimic de făcut, de simpatia sa aproape făţişe pentru fascism, de anturajul de oameni necinstiţi altă dată condamnaţi de Consiliul de Război, în fine de impulsivitatea coracterului său.**

Celelalte ziare ca: **România, Neamul Românesc** nu se lăsară mai prejos, şi atacau fără milă pe ministrul liberal.

România scrie: „Tara este scufundată în cea mai complectă mizerie, furtul banului public este un fenomen la ordinea zilei, plângerile poporului nu au nici un ecou, administraţiile sunt case de joc (tripot), armata dezorganizată, lipsită de toate şi înfometată, transporturile sunt inexistente, industria şi comerţul lâncezând, învăţământul public nu este de cât o închipuire; în fine în această ţară covârşită de bogăţii, mizeria domneşte".

Altul:

„Respectul de autorităţi nu mai există. Fiecare cetăţean s'a convins că sub Guvernul actual, furtul şi buna plăcere domneşte. Poporul nu are nici o încredere în funcţionarii publici. El se întreabă, ce se face cu marile impozite ce le plăteşte?... Criza financiară contribue la mărirea mizeriei generale, prin lipsa de transacţiuni comerciale.

In timp ce faptele mai sus amintite se petrec la Bucureşti prinţul Carol vizitează Veneţia, Milan, de unde decide a pleca la Paris.. Inainte de a se retrage complect din cauză el mai scrie o scrisoare — în Iunie aeclaş an — patriarhului:

„Mulţi cred, că eu am fost victima unui complot, că eu am fost forţat să iau deciziuena cunoscută. Eu pot asigura pe Sfinţia Voastră că eu am făcut aceasta după singura mea voinţă şi conştient de actul meu".

In sfârşit în ziua de 23 Februarie 1926 soseşte la Paris însoţit de doamna Lupescu. Nimeni nu îi aşteaptă la gară. S'au urcat într'o maşină şi au plecat la Hotel Chambord, Avenue des Champ-Elysées.

(Va urma).

Un ordin şcolar. Şcoala comercială superioară română de băieţi din Timişoara a primit un ordin dela Minister prin care se interzice înscrierea de eleve ce urmează să studieze în mod particular la această şcoală. Ordinul ministerului a provocat o mare nemulţumire în rândul părinţilor români, cari şi-au înscris fetele şi anii precedenţi la această şcoală. Ordinul soseşte după două luni dela înscriere, când părinţii au plătit taxele şcolare şi au cumpărat cărţi didactice.

Cinsprezece părinţi sunt pedepsiţi prin acest ordin, şi îndrumaţi să-şi trimită fetele la şcoala din Arad.

Cine a mai auzit o asemenea dispoziţie de rea credinţă şi ignoranţă, când ştiut este că interesele românismului cer o largă îndrumare a tinerimei române, spre şcoalele de Comerţ.

Aşa analfabeţi funcţionează în Ministerul Instrucţiunei Publice?!

Sau actualul guvern îşi pune bâtul în roată?

Arhimandritul satanei

In „Apărarea Naţională" din 11 Nov. c. dl. A. C. Cuza, publică un lung răspuns arhimandritului Iuliu Seriban, care în „Crucea" din 12 Oct. c. provoacă autorităţile bisericeşti şi administrative să ia măsuri contra secţiei A. C. Cuza".

Articolul dlui prof. Cuza, dovedeşte nulitatea lui Scriban, care în rândul preoţilor trece drept „mare teolog ortodox".

Cine este arhimandritul filozof, Scriban?

Este acela, care la 1917 a sfătuit pe Metropolitul Primat al României Conon, de 80 ani, ca să lanseze un manifest către armata Române, provocând-o să depună armele: **Un trădător de neam!**

Mai departe, Scriban este membru înscris în loja francmasonică, care luptă pentru iudaisarea bisericei, cu scopul de a o nimici.

Scriban este arhimandritul satanei, care în mod fariseic poartă haina de preot, de care conştiinţa naţională şi creştinească a poporului nostru ar trebui să-l desbrace. Scriban satana este sfătuitorul guvernanţilor, cari vreau **SA SEPARE BISERICA, DE STAT,** în România.

Scriban satana, este prietinul tuturor jidanilor şi a preotului Pişculescu, jidan botezat, care scrie sub pseodonimul „Gala Galaction" în „Dimineaţa" şi „Adevărul". (Gala, vrea să zică „galah", — nume de batjocoră pentru preoţii creştini, în limba hebraică.)

Satana francmasonul este cunoscut şi demascat. Cu ce drept mai poartă haina preoţească?

Canonul 17 al sinodului IV ecumenic; (can. 22, 81, 83. ap; can. 9 sin. III. ec; can. 3 al lui Ciril al Alexandriei) zice:

Cel ce a primit hirotonia, nu poate renunţa la slujba preoţească ocupând o slujbă profană, iar dacă ar face-o, se pedepseşte cu anatemă. (Vezi Manualul de drept Bisericesc ortodox, Vol. I, de Dr. Nic. Popoviciu, profesor la Academia teologică din Arad.)

In virtutea acestui canon, cerem anatemă asupra farizeului, care la acelaşi Altar, vrea să servească pe Hristos şi „Viţelul de aur" deodată. Francmasoneria este cea mai profană îndeletnicire. Mai profană decât comerţul cu femei, fiindcă ea vinde şi seduce suflete nevinovate şi provoacă crima ordinare, cum s'a dovedit de nenumărate ori.

Arhimandritul Satanei, executând ordinul stăpânilor săi jidani, atacă în modul cunoscut al trădătorilor, organizaţia „Ligei Apărării Naţionale Creştine" şi pe şeful ei suprem A. C. Cuza, — pe cei mai sinceri şi devotaţi credincioşi ai Bisericii creştine româneşti, — în momentul, când scribanii au compromis-o cu desăvârşire, prin manoperele lor fariseice şi iudaice.

Vom reveni.

A. Tieranu.

ECONOMICE

Statistica economică francecă pe anul 1928. In anul curent, până la finea lunei Septemvrie exportul Franţei se ridică la 37,551 milioane franci, iar importul la 38,769 milioane Franci. Deci, până la finea lunei Septemvrie comerţul Franţei este pasiv cu 1218 milioane franci francezi.

Germania. Comerţul german, în anul curent, până la finea lui Septemvrie este pasiv cu 185 milioane mărci aur.

Cetiţi şi răspândiţi

„Svastica Banatului"

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Teatru pentru tinerime

de: **Prof. Iosif Velceanu**

Unde dai și unde crapă!

comedie cu cântece, într'un act.

(Continuare).

RADIUS:

(cu voce schimbată). Ai sosit?

INOCENȚIA:

(cu voce prefăcută). Da!

RADIUS:

(a parte). Mă bucur!

(cu voce prefăcută). Ție tare drag de Dinul tău?

INOCENȚIA:

(a parte). Are voce de bărbat...

RADIUS:

(a parte). Oh! Cum își-și frânge grumazul, haimanalei.

(cu voce prefăcută). Cât ești de drăguță!

INOCENȚIA:

(cu voce prefăcută). Da; foarte drăguță!

RADIUS:

(cu voce prefăcută). Ia'n spune bibilico: dacă ar veni în locul lui Dinu un altcineva și ți-ar cere mânuța, ai consimți?

INOCENȚIA:

(cu voce prefăcută). Da! Ba!

RADIUS:

(a parte). Am pornit-o bine. Dă-i 'nainte Radius!

(trece înainte și vorbește cu voce deplină. Dar vorbești numai în monosilabe). Fii mai deschisă, drăguță!

INOCENȚIA:

(speriată; a parte). Vai de mine e Radius, idealul meu din tinerețe! Da! îl recunosc pe monosilabă!

(Inaintează și dânsa). Ah!

RADIUS:

Ce s'a 'ntâmplat? Vai de mine!

INOCENȚIA:

(cu voce deplină). Mor! Uf! că mor! (leșină).

RADIUS:

(îi sare într'ajutor). Ție rău? Vorbește drăguță...

INOCENȚIA:

(îl împinge în lături). Trădătorule! Infidel și infam ce ești!

RADIUS:

(recunoaște pe Inocența și e surprins). Inocența! Tu la acest loc? Se poate? Oribilă desamăgire!

(a parte). **Unde dai și unde crapă!**

INOCENȚIA:

Uf! Imi vine să leșin... Ce infamie!

a parte). **Unde dai și unde crapă!**

RADIUS:

Ce mă prieste pe mine îți jur... e o mistifcare la mijloc. Nimic adevărat! Vorba era, să prind în flagranti pe elevul Dinu, care corespondează cu o pretinsă verișoară, ce semnează X! Aveau rendezvous la ora 5, tocmai aci!

Inocența! Nu mă așteptam, ca tocmai tu să ții locul acestui X! **Oribil!**

INOCENȚIA:

Acum înțeleg totul! Iți jur, că și eu voiam să fac pe detectivul! Aflasem scrisoarea trimisă Florică-i și am grăbit să iau pe Dinică de urechi...

Sper, te-ai clarificat...

RADIUS:

(ușurat, îi sărută mâna). Mă rog: iată-mă! Și-acum curaj, dragă Inocența! Aruncă-te în brațele mele viguroase și totul se va schimba în spre bine...

INOCENȚIA:

(triumfătoare). Va să zică, nimic mai mult?? Numai spionagiu?

RADIUS:

Iți jur, pe cinstea mea!

Cântă:

Frunză verde de mohor
Leliță leliță fa!
Da, ședi bine și mă lasă
Nu am poftă de iubit,
Sunt trădată, nu-s mireasă
Fugi de-aci, te-ai zăpăcit.
Ah! Acum nu mai doresc
Viat'amară, trădarea ta,

Tu ești scumpul meu odor
Inocența, Domiata!
A mea fericire se pierde
Vezi iac'așa!
Acum nu mai doresc
Să port în suflet iubirea ta
A mea fericire se pierde
Vezi iac'așa!

INOCENȚIA: (cântă).

RADIUS: (cântă).

Ia' nascultă
Fii cuminte!

Dă-mi guriță!
Lasă-mă să te sărut!

RADIUS:

Dragă Inocența! Te-ami iubit în tinerețe și n'am încetat să'ți păstrez toată dragostea de odinioară! Iți jur că te iubesc și doresc să fii mult iubita mea soție!

INOCENȚIA:

(emoționată). E posibil? Radius! dragul meu Radius!

(se aruncă în brațele lui).

RADIUS:

Ah! Ești a mea pe vecie!

INOCENȚIA:

Pentru toată viața!

RADIUS:

Cât sunt de fericit!

(Va urma).

INFORMATIUNI

APEL. De oarece gazeta noastră nu este legată de interese politice de partid, ci apară interesele plugarilor, ne adresăm către voi plugari, rămași fără sprijin, să binevoiți a ne asigura viața acestei gazete prin abonarea ei.

Plugari creștini nomâni! Vă rugăm să Vă abonați la gazeta noastră care Vă apără interesele.

Iubiți frați creștini! Durerile și păsurile Voastre nu sunt ascultate de aceia, cari v'ar putea ajuta. Gazeta noastră s'a înființat între altele și cu scopul de aduce la cunoștința lumii mari suferințele și nedreptățile ce le îndurați. Fiindcă noi nu putem ști tot ce se întâmplă la sate, Vă rugăm să binevoiți a trimite la redacția gazetei noastre tot felul de informațiuni cu date despre toate abuzurile și nedreptățile ce le îndurați mai cu seama din partea jidanilor și tovarășilor lor fie ei de orice neam. **Redacția gazetei „Svastica Banatului“**

P. S. Grigore episcopul Aradului, stând de vorbă cu un gazetar ungur în Iugoslavia a spus: „Să dea Dumnezeu, că cuvintele acelor, cari predică pacea și iubirea între oameni, să fie rostite cu aceeași sinceritate, cu care le rostesc eu“. Suntem de acord, dar am dori să știm, ce zic rabinii și jidanii la aceasta, când talmudul îi învață, că numai jidanii sunt oameni, iar celelalte popoare sunt dobitoace cu formă de om.

Noui decorați în Banat. Ziarele jidovești din Timișoara publică o nouă listă de decorați jidani, între cari ici colea și câte un român. Intre acești decorați aflăm pe un voiajor dela fabrica de ghete „Turul“, cu numele de Berkovitz, care probabil a rupt multe ghete umblând pentru a aduce importante servicii țării românești. Bravo Berkovitz. Să te vedem dus la Ierusalim de unde să nu te mai întorci. Să nu uiți să duci cu tine și pe aceia, cari te-au propus spre decorare!

Filiala Cruci Roșii Timișoara, aranjează în 20 Noembrie 1928, în saloanele Cercului Militar Civil din localitate, un **Ceai Dansant cu revistă de modă aranjată de saloanele principale de modă din Timișoara.**

Prețul de intrare 40 de lei pro persoană. Inceputul la 5 d. m.

Autoclubul român timișorean s'a jidovit. Suntem informați, că Autoclubul regal român regionala Banat, Arad și Crișana, în ultimul timp s'a jidovit complect. La ultima ședință, au primit ca membrii: 7 jidani, 2 unguri și un român. Dacă se va continua în felul de până acum, azi-mâine, jidanii vor delătura conducerea românească. N'ar fi mai bine, că localitățile acestui cuib jidovesc să fie cedate unei instituțiuni culturale românești?

Ziua lui Amundsen. Guvernul norvegian a fixat oficial ziua de 14 Decemvrie, pentru comemorarea lui Roald Amundsen, marele explorator al Polului Nord, care a murit într'o expediție întreprinsă pentru salvarea generalului Nobile, naufragiat în regiunea ghietoasă a Polului .

Fraudă la Poșta centrală din Timișoara. S'a descoperit o fraudă în sarcina unui funcționar dela controla mandatelor, care s'a prezentat în comuna Parța, unde s'a dat de jurisconsultul poștei și a aplicat sigilul oficiului, pe 16-20 mandate poștale în alb aduse cu sine, fără ca magistra postală din Parța să vadă acest lucru. Apoi s'a prezentat cu mandatele complectate în suma de câte 9800.— Lei, la poșta din Timișoara unde a ridicat banii. După raportul verbal al funcționarului dela achitar a mandatelor, dirigintele oficiului a ordonat o anchetă, care a dovedit, că mandatele au fost falșificate de funcționarul dela controlă, care a recunoscut falșul și frauda.

Sesizăm direcțiunea generală P. T. T. să ancheteze cine sunt complicii funcționarului Dimitrescu, care probabil și în alte locuri a operat la fel.

Vom reveni.

Mor crșetinii în birturi jidovești. In ziua de 10 Nov. autoritățile au închis și sigilat birtul jidanului Galandauer, din Timișoara-Fabrică, Piața P. Rareș. Interesându-ne de cauza acestei măsuri, am aflat lucruri, cari numai la noi se pot petrece: Jidanul Glandauer a instalat în birtul său au adevărat asil de noapte, în care se adună tot felul de elemente dubioase și fără căpătâi, cari pe banii căștigați și cerșiți în mod mizerabil,, primesc la Glandauer beutură și adăpost pe podelele birtului.

Săptămâna trecută a murit un necunoscut, în acest birt. Jidanul nu a desinfectat localul după acest caz misterios de moarte. Reposatul a muncit până la ora 12, fiind pe deplin sănătos, iar peste 2—3 ore l'au aflat mort în grajdul birtașului. Nu este primul caz, că aici mor oameni.

Intrebăm autoritățile, ce măsuri de control au luat pentru identificarea elementelor din acest azil al vagabonzilor și oare au controlat beuturile jidanului, că oare nu conțin otrăvuri, cum s'a mai aflat în nenumărate cazuri în Moldova și Ardeal?!

Toată răspunderea cade în sarcina poliției și a organelor sanitare.

Să nou se uite, că jidanul Galandauer a mai fost încurcat acum 2—3 ani și într'o afacere de contrabandă și că jidanii lucrează după ordinele satanice ale talmudului lor binecuvântat, pentru nimicirea creștinilor.

Pedeapsa cu moarte, în discuția parlamentului german. Deputatul naționalist Dr. Kahl, în discuția reformei codului penal, se pronunță în felul următor: „Cel condamnat la muncă silnică pe viață, are o garanție oarecare pentru alte asasinate în viitor. Reîntoarcerea asasinului în societatea omenească, trebue împiedecată cu toate mijloacele. Asasinul condamnat la pușcărie pe viață, pe urmă amnestiat sau grațiat, trebue să rămână permanent în mâna organelor de siguranță. Pedeapsa cu moarte se poate supenda numai acolo unde s'a format o convingere generală despre respectul legilor“ etc.

In România s'a șters pedeapsa cu moarte, probabil, din motivul, că în țara noastră se respectă legile cu cea mai mare strictețe și conducătorii țării sunt mai deștepți și cinstiți, ca cei din Germania. Mai ști?!

ASCULTĂ DOMNULE! **Unde 'ți comanzi hainele de iți stau așa prost pe corp? Dacă vrei să porți o haină bună, așa vizitează croitoria lui GHEORGHE CRISTA, TIMIȘIOARA IV., Str. Preyer No. 2/a.**

Promovare. Simpaticul și harnicul șef al serviciului de salubritate al Primăriei Timișoara, dl **Eutimiu Loichița,** prestând cu succes foarte bun, ultimul examen în științele juridice, a fost promovat în ziua de 22 Oct. c. **licențiat în drept,** la Universitatea din Cernăuți. Transmitem și pe această cale sincerile noastre felicitări, distinsului funcționar dela Primăria orașului nostru.

Telegramă. Prefecturilor de județ din țară. Timișoara. Vă aduc la cunoștință că în urma demisiunei Guvernului presidat de dl Vintilă Brătianu prin Inaltul Decret Regal 2781 din 10 Noemvrie 1928 dl **Iuliu Maniu** a fost numit președinte al Consiliului de Miniștri și însărcinat cu formarea noului Guvern. Prin Inaltul Decret Regal 2782 din 10 Noemvrie 1928 a fost numit următorul nou Miniiter. **Dr. Al. Vaida Voevod** Interne **Aurel Vlad** Culte și Arte, **Mihail Popovici** Finanțe, **Pantelimon Halippa** ministru de Stat și ad. Interim. al Lucrărilor Publice, **Ion Mihalache** Agricultura și Domenii, **Gh. Mironescu** Afacerile Străine, **Grigore Iunian** Justiție, **Sever Dan** Sănătății și Ocrotirilor Sociale, **Virgil Madgearu** Industrie și comerț, **General Cihoski** Războiu **General Alevra** Comunicații, **N. Costachescu** Instrucțiuni, **I. Răducanu** Munca, cooperație și Asigurări Sociale, **Sever Bocu** ministru de Stat, **Dr. Voicu Nițescu** ministru de Stat, **Sauciuc Săvianu** ministru de Stat, **I. Lugoșianu** subsecretar de stat pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri, **R. Ioanițescu** subsecretar de stat pe lângă Ministerul de Interne, **Eduard Mirto** subsecretar de stat pe lângă Ministerul de Interne, **Aurel Dobrescu** subsecretar de stat la Ministerul Agriculturei și Domeniilor.

Directorul General al Personalului și Controlului din Ministerul de Interne: Teodor G. Marinescu No. 14667. P. Conf. G. Iordachescu.

Dr. Cornel Petrovici fost judecător și-a deschis biroul avocațial în tovărășia d-lui Dr. Virgil Oprean în Timișoara—Cetate, Str. Mercy 12.

Liga Apărării Naționale Creștine este pregătită pentru viitoarele alegeri, și va depune lista cu semnul *Români,* pregătiți-vă la luptă contra jidanilor și cozilor de topor.

Mica Publicitate

Doi căței (femeică) și bărbătuș) de 3 luni, rasă foarte bună de vânătoare, sunt de vânzare la Adam Parțan funcționar Vama Poșta, telefon 120, sau Oficiul Poștal Timișoara 2 Gara.

CINEMA:

CETATE: 18 și 19 Nov. — APOLLO: 21, 22 și 23 Nov.
CONCORDIA: 24 și 25 Noembrie

Al 13-lea film mare din prod. 1928/1929.

RASPUTIN

Nou! Senzațional! Nou!

Viața, aventurile de dragostea, întrigile politice și moarte *călugărului negru* după monografia lui Renés Fülöp-Miller.

Regia: MARTIN BERGER.

In rolurile principale:

NIKOLAI MALIKOFF, DIANA KARENNE, NATALIA LISSENKO, CAMILLA v. HOLLAY, JACK TREVOR, ALFRED ABEL, HERMANN PICHA, AL. MURSKY.

Monopol: Thalia-film București.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMÂNEASCA“ Sucursala Timișoara, Piața Tepeș Vodă No. 2. — Telefon No. 1200.

BCU Cluj / Central University Library Cluj